

OBSERVATIONES
DE
EMPTIONE
SERVITVTIS

AD L. LXXX. §. I. D. DE CONTRAH. EMPT.

QVAS

PRAESENTE

CHRISTOPH·LVDOV·CRELLIO ICTO
POTENTISSIMI REGIS POL·ET PRINC·ELECT· SAXON
CONSILIARIO AVLICO CODICIS PROFESSORE
PVBLICO ORDINARIO CVRIAЕ PROVINCIALIS
ITEMQUE CONSIST· ECCLESIAST· AC SCABINAT
ASSESSORE ORDINIS IVRIDICI SENIORE
ET H. T. DECANO

DIE XXX. OCTOBR. A. Q. S. P. EST & I. CCLVI

IN AUDITORIO ICTORVM

AD DISPUTANDVM PROPONET

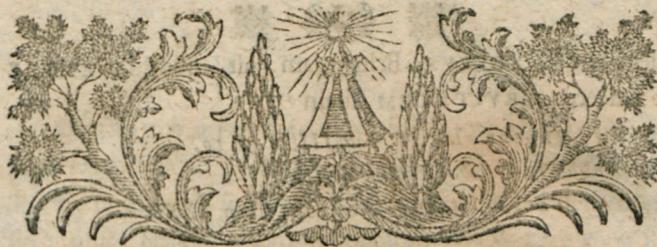
IOANNES HENRICVS SCHOENBERG
HAYNA COMITVM SAXO

VITEMBERGAE

EX OFFICINA SCHLOMACHIANA

20
OAZAKTIONIS
EPISTOLIS
SERVATI

CHRISTOPH TUDOR. CHRISTIANUS
POTENTIALEM REGIS ET PRINCIPIUM ET SAVIO
CONVENTUS MILITIO. CONFIDENTIALE
MAGISTER. CHIRURGUS. CIRURGUS. TRICHTER
HIMMELA. CONSUL. DECURSUS. AC SCIVELT
ASSISTOR. AVDINS. IUDICIS. S. NURS
ET. ET DECVR

Lex LXXX. §. i. D. de Contrah. Emptione

LABEO Lib. V. posterior. a IAVOLENO Epitom.

Huius rei EMPTIONEM posse fieri dixi, quae ex
meis aedibus in tuas aedes PROIECTA sunt, ut
ea mihi habere liceat: deque ea re ex EMPTO
agi.

IEtiam LIBERA CAPITA EMVNT sibi interdum SER-
VITVTEM, dum credunt, se libertatem inuenire. *L. 70.*
D. de Contrah. empt. §. 4. I. de Iur. person. Ita EQVS ille
apud PHAEDRVM,
paruae, inquit, vindictam rei
dum quaero demens, SERVITVTEM repperi.^{a)}

Immo uero

— liceat Phrygio SERVIRE marito,
dotalesque tuac Tyrios permittere dextræ.^{b)}

IV

Eleganter TACITVS, Britanniam, ait, quotidie EMERE
et pascere SERVITUTEM suam ^{c)}

a) PHAEDR. Lib. IV. Fab. III. u. 9. 10.

b) VIRG. Lib. IV. Aen. u. 103.

c) TAC. in Vit. IVL AGRICOL. Cap. XXXI.

II

NEGOTIA, in quibus PECVNIA interuenit, quamvis
propriam naturam habeant, tamen uel EMPTIONI, uel
CONDVCTIONI comparantur. L. 20. et L. 65. D. de Contrab.
empt. §. 3. I. de Locat. conduct. Ita maritus uxori usumfru-
etum fundi VNO NVMMO uel LOCARE uel VENDERE
potest. L. 66. D. de Iure dotium. Certe, si temporaria et
singularia sint negotia, magis CONDVCTIONI similia cen-
tentur. Ita CONTRACTVS FOENORIS, si usurae singulis
annis uel mensibus, ui conuentionis, soluuntur, CONDV-
CTIO NVMMORVM appellari solet:

omnia CONDVCTIS COEMENS obsonia NVMMIS. ^{a)}

Sed, quae in PERPETVVM acquiruntur, VNO PRETIO
generaliter CONSTITVTO, magis EMPTA iudicantur.
Hac significatione, apud TACITVM, ^{b)} nata mancipia SEMEL
tantum ueneunt, hoc est, uno pretio, quod semel exsol-
endum est, VENDVNTVR

a) HORAT. Lib. I. Serm. II. u. 9.

b) TAC. in Vit. IVL AGRICOL. Cap. XXXI.

III

V

III

OPERAЕ magis CONDVCVNTVR, quam EMVNTVR.

L. 9. pr. L. 23. pr. L. 25. pr. L. 39. §. 1. D. de Operis libert.
Sed si, uno pretio soluto, in perpetuum, generaliter acqui-
sitae sunt, ius exigendarum operarum magis EMPTVM ui-
detur, quam CONDVCTVM. L. 13. §. 13. L. 31. §. 1. L. 33.
D. de Act. empt. uend.

IV

SERVITVTES PRAEDIORVM inter uios plerumque
titulo ONERO SO acquiruntur. §. 4. I. de Seru. praed. Sae-
piissime titulo EMPTIONIS. L. 34. §. 1. L. 80. §. 1. D. de Con-
trab. empt. L. 3. §. 2. D. de Act. empt. uend. L. 20. D. de
Seruit.

V

In primis SERVITVTES NECESSARIAE officio iudicis
constituuntur, si uicino fundus suus sit inutilis, nisi SERVI-
TVE impetrata. L. 41. pr. D. de Seruit. praed. urb. L. 15.
§. 1. D. de Vsu et usfr. legat. Sed, in hac specie, uicinus
EMERE SERVITVTEM debet, certa pecunia, quae pretii
locum obtinet, aut certe annua pensione dampnum sarcire
iubetur. L. 12. pr. D. de Religiof. L. 44. §. fin. D. de Legat. 1.
DE BERG. Oecon. Iur. Lib. II. Tit. III. §. 5. not. 7.

III

3

VI

Omnis SERVITVS, quae in iusto imponitur, COMPENSANDA est. Etiam NATVRALES SERVITVTES, cum praedium inferius SERVIT superiori, compensantur propinquitate succorum, quia superioribus locis ad inferiora defluunt. L. 1. §. 23. D. de Aqua et aquae pluv. arcend. Haec commoditas est instar PRETII pro SERVITVTE constituti.

d. L. 1. §. 23. D. de Aqua et aquae pluv. arcend.

In DIVISIONIBVS fundorum iudex alteri potest minorrem partem assignare, sed hac lege, ut alterius condomini portio SERVITVTE oneretur ad augendam commoditatem aut utilitatem vicini. L. 7. §. 1. D. Comm. diuid. L. 22. §. 1. 2. 3. et L. 55. D. Famil. ercif. §. 5. I. de Offic. Iudic. Hacc ADIVDICATIONE, per quam SERVITVS in iudiciis diuisoriis constituitur, nesci EMPTIONIS obtinet. Ideoque SERVITVS uidetur EMPTA esse, quae per ADIVDICATIONEM acquisita est. L. 1. C. Comm. utriquid. D. 23. §. 1. 2. 3. L. 3. D. Fin. Regund.

VIII

SERVITVTES quidem strictam interpretationem pos-
tulant, sed PLENAM tamen SIGNIFICATIONEM habent,
ut nihil detractum esse censeatur naturae communi SERVI-
TUTIS, nisi quid specialiter PACTIōNE aut prae scriptio-
ne sit exceptum. L. 12. §. 2. et L. 22. §. 2. D. de Vſu et Habit.
L. 21. et L. 33. D. de Contrab. empt. Hinc dicitur PLENUM
ius seruitutis, L. 6. D. de Seruit. legat. hoc est, quod PLE-
NAM SIGNIFICATIONEM habet. L. 38. §. 4. D. de Vſur.
et L. 1. §. 3. D. Si uſusfr. pet.

IX

SERVITVTEM, quam pretio EMIMVS, LIBERALIVS
interpretamur, propter bonam fidem, qua hic contractus re-
gitur. Itaque omnia INSTRVMENTA et ADMINICVLA,
fine quibus SERVITVS exerceri nequit, simul concessa
esse, iudicantur. L. 47. L. 48. et L. 49. D. de Contrab. empt.
L. 48. D. de Act. empt. uend. L. 1. pr. et §. 1. D. Si uſusfr.
pet. L. 11. pr. et §. 1. D. Comm. praed.

X Is,

X

Is, cui aquae haustus, seu iter per fundum alienum,
aquae ex riuo haurienda caussa, concessimus, potest ripam
etiam lapide M V N I R E, ut facilius possit descendere, si
hoc sine fundi detrimento fiat. L. 11. §. 1. D. Comm. praed.
L. 10. D. de Seruit. L. 20. §. 1. D. de Seruit. Praed. Vrb.

L. 3. §. 16. D. de Itin. actuque priu. Ita respondit
Facult. Iurid. Vitemb. Mense Septembr.

Anno 1756

Wittenberg, Diss., 1756-58

ULB Halle
003 608 042

3

KSL

B.I.G.

Black

3/Color

White

Magenta

Red

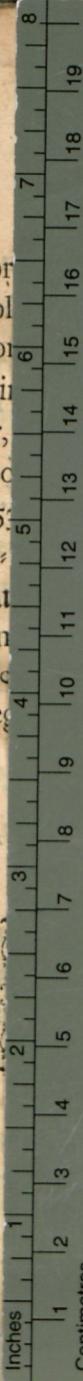
Yellow

Green

Cyan

Blue

Farbkarte #13

OBSERVATIONES

DE

E M P T I O N E
E R V I T V T I S

AD L. LXXX. §. I. D. DE CONTRAH. EMPT

QVAS

PRAESIDE

RISTOPH·LVDOV·CRELLIO ICTO
ENTISSIMI REGIS POL·ET PRINC·ELECT· SAXON
NSILIARIO AVLICO CODICIS PROFESSORE
BLICO ORDINARIO CVRIAEC PROVINCIALIS
TEMQVE CONSIST· ECCLESIAST· AC SCABINAT
ASSESSORE ORDINIS IVRIDICI SENIORE
ET H·T· DECANO

DIE XXX. OCTOBR. A. Q. S. P. EST & I. CCLVI

IN AUDITORIO ICTORVM

AD DISPUTANDVM PROPONET

OANNES HENRICVS SCHOENBERG
HAYNA COMITVM SAXO

VITEMBERGAE

EX OFFICINA SCHLOMACHIANA